

РАВЕНСТВО МЕЖДУ МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ

Равенството между жените и мъжете е една от целите на Европейския съюз. С течение на времето законодателството, съдебната практика и измененията в Договорите спомогнаха за укрепването на този принцип и неговото прилагане в ЕС. Европейският парламент винаги е бил ревностен защитник на принципа на равенство между мъжете и жените.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Принципът, съгласно който мъжете и жените следва да получават равно заплащане за равен труд, е заложен в европейските договори от 1957 г. насам (понастоящем: член 157 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)). Член 153 от ДФЕС позволява на ЕС да действа в по-широката сфера на равните възможности и равното третиране в областта на заетостта и труда, а в тази рамка член 157 от ДФЕС позволява положителни действия с цел овластяване на жените. Също така член 19 от ДФЕС предвижда приемане на законодателство, насочено към борба с всички форми на дискриминация, включително на основата на пола. Законодателството за борба с трафика на хора, по-специално на жени и деца, беше прието на основание на членове 79 и 83 от ДФЕС. Програма „Права, равенство и гражданство“ финансира наред с другото и мерки, допринасящи за премахване на насилието срещу жените, въз основа на член 168 от ДФЕС.

ЦЕЛИ

ЕС се основава на набор от ценности, включително равенството, и насърчава следователно равенството между мъжете и жените (член 2 и член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз). Тези цели са залегнали и в член 21 от Хартата на основните права на ЕС. В допълнение, член 8 от ДФЕС възлага на ЕС задачата във всички свои дейности да премахва неравенствата и да насърчава равенството между мъжете и жените (тази концепция е известна също като „интегриране на принципа на равенство между половете“). В декларация № 19, приложена към Заключителния акт на Междуправителствената конференция, която прие Договора от Лисабон, ЕС и държавите членки се ангажираха „да се [борят] с всички форми на домашно насилие [...], да предотвратяват и наказват тези престъпни деяния, както и да подкрепят и защитават жертвите“.

ПОСТИЖЕНИЯ

А. Основно законодателство

Законодателството на ЕС, прието в по-голямата си част чрез обикновената законодателна процедура, включва:

- [Директива 79/7/ЕИО](#) на Съвета от 19 декември 1978 г. относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване;
- [Директива 92/85/ЕИО](#) на Съвета от 19 октомври 1992 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки;
- [Директива 97/81/ЕО](#) на Съвета от 15 декември 1997 г. относно Рамково споразумение за работа при непълно работно време, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП);
- [Директива 2000/43/ЕО](#) на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (Директивата за расовото равенство) забранява дискриминацията въз основа на расов или етнически произход в широк кръг от области, включително заетост, социална закрила и социални придобивки, образование и стоки и услуги, достъпни за обществеността, като например жилищно настаняване;
- [Директива 2000/78/ЕО](#) на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите;
- [Директива 2004/113/ЕО](#) на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги;
- [Директива 2006/54/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите;
- [Директива 2010/18/ЕС](#) на Съвета от 8 март 2010 г. за прилагане на ревизираното рамково споразумение за родителския отпуск и за отмяна на Директива 96/34/ЕО;
- [Директива 2010/41/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета;
- [Директива 2011/36/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета;

- [Директива 2011/99/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита;
- [Директива 2012/29/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета;
- [Директива \(ЕС\) 2019/1158](#) на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета;
- [Директива \(ЕС\) 2022/2381](#) на Европейския парламент и на Съвета за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки;
- [Директива \(ЕС\) 2023/970](#) на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане.

Б. Напредък посредством съдебната практика на Съда на Европейския съюз
Съдът на Европейския съюз изигра важна роля в насърчаването на равенството между мъжете и жените. В това отношение има редица важни решения.

- [Решение по делото Defrenne II от 8 април 1976 г. \(Дело 43/75\)](#): Съдът на ЕС признава прякото действие на принципа на равното заплащане за мъжете и жените и постановява, че този принцип е приложим не само към действията на публичните органи, но и към всички споразумения, чиято цел е колективно регламентиране на наемния труд;
- [Решение по делото Wilka от 13 май 1986 г. \(Дело C-170/84\)](#): Съдът на ЕС постановява, че мярка, която изключва работници на непълно работно време от професионална пенсионна схема, представлява „косвена дискриминация“ и следователно противоречи на предишния член 119 от Договора за Европейската икономическа общност, ако засяга далеч по-голям брой жени, отколкото мъже, освен ако може да се докаже, че изключването се основава на обективно обосновани фактори, които нямат връзка с дискриминацията по пол;
- [Решение по делото Barber от 17 май 1990 г. \(Дело C-262/88\)](#): Съдът на ЕС постановява, че всички форми на професионална пенсия представляват възнаграждение по смисъла на предишния член 119 и че следователно към тях се прилага принципът на равното третиране. Съдът на ЕС постановява, че мъжете следва да имат възможност да упражняват пенсионните си права или правата за наследствена пенсия на същата възраст, както техните колеги жени;
- [Решение по делото Marschall от 11 ноември 1997 г. \(Дело C-409/95\)](#): Съдът на ЕС постановява, че законодателството на Общността не изключва

национално правило, което изисква в сектори, в които работят по-малко жени, отколкото мъже, да се даде предимство при повишаване на жените кандидати („положителна дискриминация“), при условие че предимството не е автоматично и че се гарантира оценяване на мъжете кандидати, без да се изключват автоматично техните кандидатури;

- [Решение по делото Test-Achats от 1 март 2011 г. \(Дело C-236/09\)](#): Съдът на ЕС постановява недействителността на член 5, параграф 2 от Директива 2004/113/ЕО на Съвета поради противоречието му с принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето им. За мъжете и за жените трябва да се прилага една и съща система за актюерски изчисления при определянето на премиите и обезщетенията за целите на осигурителните услуги;
- [Решение по делата Korwin-Mikke от 31 май 2018 г. \(дела T-770/16 и T-352/17\)](#): Съдът на ЕС се произнася в полза на отмяната на санкциите, наложени от Парламента на Януш Корвин-Мике, полски член на ЕП от крайната десница;
- [Решение по делото Violeta Villar Láiz от 8 май 2019 г. \(Дело C-161/18\)](#): Съдът на ЕС установи, че испанското законодателство относно изчисляването на пенсиите за осигурителен стаж и възраст на работниците на непълно работно време противоречи на правото на ЕС, ако се установи, че то е особено неблагоприятно за работещите жени;
- [Решение по делото Praxair от 8 май 2019 г. \(Дело C-486/18\)](#): Съдът на ЕС постанови, че изчисляването на компенсационните плащания при уволнение и преквалификация на служител, който е в родителски отпуск при непълно работно време, трябва да се извършва въз основа на заплатата на пълно работно време. Противоречащото национално законодателство води до непряка дискриминация, основана на пола;
- [Решение по делото Safeway от 7 октомври 2019 г. \(Дело C-171/18\)](#): Съдът на ЕС се произнася относно изравняването на пенсионните обезщетения в рамките на професионална пенсионна схема;
- [Решение по делото Ortiz Mesonero от 18 септември 2019 г. \(Дело C-366/18\)](#): на баща се отказва разрешение да работи на фиксирани смени, за да се грижи по-добре за децата си. Съдът на ЕС постанови, че директивите не се прилагат в случая и че те не съдържат разпоредба, която да задължава държавите членки, в контекста на искане за родителски отпуск, да предоставят на работник или служител правото да работи на фиксирано работно време, когато обичайната му работа е работа на смени с променливи часове;
- [Решение по делото Nakelbracht от 20 юни 2019 г. \(Дело C-404/18\)](#): Съдът на ЕС постанови, че когато лице, което твърди, че е дискриминирано въз основа на пола си, подаде жалба, служителите, различни от лицето, подложено на дискриминация въз основа на неговия пол, следва да бъдат защитени, тъй като те могат да бъдат поставени в неравностойно положение

от своя работодател за подкрепата, която официално или неофициално са предоставили на жертвата на предполагаемата дискриминация;

- [Решение по делото Tesco Stores от 3 юни 2021 г. \(Дело C-624/19\)](#): в решението си Съдът на ЕС на първо място припомни решението си по дело Praxair MRC (C-486/18), в което забраната за дискриминация между работници от мъжки и от женски пол се прилага и по отношение на колективните и индивидуалните споразумения, целящи регулиране на заплащането, както и по отношение на другата му установена съдебна практика, която позволява на съдилищата да оценяват други основания на пола разлики в третирането въз основа на спорното правило. Съдът на ЕС заключи, че член 157 от ДФЕС трябва да се тълкува като имащ пряко хоризонтално действие в производства между частноправни субекти, при които е налице неспазване на принципа за равно заплащане на мъжете и жените за „труд с равна стойност“;
- [Становище 1/19 на Съда на ЕС от 6 октомври 2021 г.](#) относно присъединяването на ЕС към Конвенцията на Съвета на Европа (Конвенцията от Истанбул) за превенция и борба с насилието над жените и домашното насилие. В становището на Съда на ЕС се изясняват условията за присъединяване на ЕС към Истанбулската конвенция и правното основание за това.

В. Последни развития

По-долу са представени най-новите действия на ЕС в областта на равенството между мъжете и жените.

На 21 март 2023 г. членовете на комисията по правата на жените и равенството между половете проведоха размяна на мнения с члена на Комисията, отговарящ за равенството, Хелена Дали като част от структурирания диалог между Парламента и Комисията. Те разгледаха въпроси, свързани с равенството между половете, които попадат в сферата на компетентност на члена на Комисията, включително актуална информация относно законодателните инициативи, които наскоро бяха приети от Комисията, и тези, които все още предстои да бъдат приети.

По време на втория час от срещата членът на Комисията Хелена Дали се съсредоточи върху предложението за директива за засилване на ролята и независимостта на органите по въпросите на равенството, което беше прието от Комисията през декември 2022 г.

Междувременно на 12 април 2023 г. Комисията представи [доклада за напредъка](#) по изпълнението на стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за периода 2020—2025 г. Комисията е изпълнила над 90 мерки в рамките на тази стратегия, вариращи от комуникационни кампании до интегриране на равнопоставеността на ЛГБТИК в законодателството и специално финансиране. Освен това в доклада се споменава неотдавнашното производство за установяване на нарушение срещу Унгария във връзка с нейния закон срещу „пропагандата на ЛГБТ“, който беше приет през 2021 г. Законът забранява „насърчаването“ на

хомосексуалността и транс-идентичността сред малолетните и непълнолетните лица.

Членът на комисията Дали изтъкна три законодателни предложения, които са от основно значение за защитата на правата на ЛГБТИК в ЕС:

- Първото е въвеждането на задължителни стандарти за органите по въпросите на равенството и разширяването на техния мандат по отношение на основана на сексуална ориентация дискриминация, особено в областта на заетостта;
- Второто изисква от държавите членки да работят за постигане на единодушието, необходимо за разширяване на списъка на престъпленията в ЕС, за да се включат речта на омразата и престъпленията от омраза (член 83 от ДФЕС). Това ще позволи на Комисията да предложи законодателство за криминализиране, наред с другото, на престъпления, мотивирани от сексуалната ориентация на жертвата;
- Третото е европейско удостоверение за родителство, във връзка с което членът на Комисията Хелена Дали изтъкна колко е важно да се създадат условия. Признаването на родителството е от особено значение за семействата с родители от един и същи пол. Случаят с бебето Сара бе изтъкнат в медиите. Българските органи са отказали да издадат акт за раждане на детето, тъй като държавата не признава родителството на двете майки, както е установено в Испания. През 2021 г. Съдът на ЕС постанови, че България трябва да издаде паспорт на детето.

Конвенцията от Истанбул

Конвенцията от Истанбул е първият инструмент в Европа, който определя правно обвързващи стандарти конкретно за предотвратяване на основаното на пола насилие, за защита на жертвите на насилие и за наказване на извършителите. След подписването на Конвенцията от страна на ЕС през юни 2017 г., за присъединяването на ЕС към нея е необходимо одобрението на Парламента.

На 21 февруари 2023 г. Съветът поиска одобрението на Парламента за приемането на двете решения относно ратифицирането на Конвенцията (за повече информация вж. по-долу).

Органи по равнопоставеността

На 8 декември 2022 г. Комисията представи [предложение за директива относно стандартите за органите по въпросите на равенството](#).

В него се предлага набор от задължителни правила за засилване на ролята и независимостта на органите по въпросите на равенството. Целта на предложението е определянето на стандарти за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране на лицата, независимо от техния расов или етнически произход, равното третиране на лицата в областта на заетостта и професиите, независимо от тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, както и равно третиране на

жените и мъжете по въпросите на социалното осигуряване и достъпа и предоставянето на стоки и услуги.

Директива относно прозрачността в заплащането

С предложението на Комисията за [директива относно прозрачността на заплащането](#), прието на 4 март 2021 г., се въвеждат мерки, за да се гарантира, че жените и мъжете в ЕС получават равно заплащане за равен труд.

На 30 март 2023 г. Парламентът одобри Директивата за прозрачност в заплащането. Новите правила ще осигурят по-голяма прозрачност и ефективно прилагане на принципа за равно заплащане на жените и мъжете и ще подобрят достъпа до правосъдие за жертвите на дискриминация в заплащането.

Тя ще изисква обявленията за свободните работни места и длъжностите да бъдат неутрални по отношение на пола, а процесите на набиране на персонал да се провеждат по недискриминационен начин.

Директивата постановява, наред с другото, че ако отчитането на заплащането показва разлика в заплатите на жените и мъжете от най-малко 5 %, работодателите ще трябва да извършат съвместна оценка на заплащането в сътрудничество с представителите на работниците си. Държавите членки ще трябва да въведат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, например глоби, за работодателите, които нарушават правилата. Работник, който е претърпял щети в резултат на нарушение, има право да поиска обезщетение. За първи път в обхвата на новите правила бяха включени междусекторната дискриминация и правата на небинарните лица.

МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА НА ЕС ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 Г.

След като Европейският парламент даде одобрението си, на 17 декември 2020 г. Съветът прие регламента за определяне на многогодишната финансова рамка (МФР) на ЕС за периода 2021—2027 г. Новата [МФР](#) дава по-голям приоритет на интегрирането на принципа на равенство между половете в бюджета на ЕС.

Заедно с инструмента за възстановяване на ЕС NextGenerationEU на стойност 750 млрд. евро тя ще позволи на ЕС да предостави безпрецедентна сума в размер на 1,8 трилиона евро през следващите години в подкрепа на възстановяването от пандемията от COVID-19 и за финансиране на дългосрочните приоритети на ЕС в различните политически области. Следващият дългосрочен бюджет ще обхване седем разходни области. Той ще осигури рамката за финансирането на почти 40 разходни програми на ЕС през следващия седемгодишен период. NextGenerationEU също така обръща специално внимание на равенството между половете. По-специално, в националните планове за възстановяване и устойчивост следва да се посочва как инвестициите и реформите, финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост, се очаква да допринесат за насърчаване на равенството между половете и равните възможности за всички.

През април 2021 г. Съветът и Парламентът приеха двете програми, които формират фонд „Правосъдие, права и ценности“ на ЕС като част от МФР за периода 2021—2027 г. Програмите ще спомогнат за по-нататъшното утвърждаване, укрепване и защита на правосъдието, правата и ценностите на ЕС. Програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ за периода 2021—2027 г. обхваща по-конкретно отпускането на средства за организации на гражданското общество, които работят за насърчаване на равенството между половете и за борба с насилието над жени и момичета в ЕС. Програмата ще разполага с общ бюджет от максимум 1,55 милиарда евро (бюджет в размер на 641,7 милиона евро, с допълнителни средства в размер на максимум 912 милиона евро). Бюджетът за програмата „Правосъдие“ възлиза на 305 милиона евро.

ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА ЕС КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ОТ ИСТАНБУЛ

Конвенцията от Истанбул, която влезе в сила през 2014 г., е първият правно обвързващ международен инструмент за превенция и борба с насилието над жени и момичета на международно равнище. Тя установява цялостна рамка от правни и политически мерки за предотвратяване на такова насилие, оказване на подкрепа на жертвите и наказване на извършителите.

Съветът реши проектът на решение относно подписването на Конвенцията да бъде разделен на две отделни решения, едното от които да обхваща съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, а другото — правото на убежище и забраната за връщане. Тези две решения на Съвета бяха приети през май 2017 г., след което членът на Комисията, отговарящ за въпросите на правосъдието, потребителите и равнопоставеността между половете, подписа Конвенцията от Истанбул от името на ЕС на 13 юни 2017 г.

Подписването е първата стъпка в процеса на присъединяване на ЕС към Конвенцията, което сега изисква приемането на решения на Съвета за приключване на процеса. В Съвета законодателните предложения в тази област се обсъждат в работната група „Основни права, граждански права и свободно движение на хора“. Обсъжданията се съсредоточиха върху кодекс за поведение, определящ как ЕС и неговите държави членки ще сътрудничат относно прилагането на Конвенцията.

В своята резолюция от 4 април 2019 г. Парламентът поиска становище от Съда на ЕС относно съвместимостта с Договорите на предложенията за присъединяване на ЕС към Конвенцията от Истанбул и относно процедурата за това присъединяване. Решението на Съда на ЕС е, че „Договорите не забраняват на Съвета, преди да приеме решение относно сключването на Истанбулската конвенция от Съюза, да изчака „общото съгласие“ на държавите членки“. Той заключава също, че „Актът за сключване може да се раздели в две отделни решения при установена обективна необходимост“.

На 21 февруари 2023 г. Съветът реши да продължи с искането си за одобрение от Парламента за присъединяване на ЕС към Конвенцията от Истанбул. Съветът отправя искане към Парламента да даде одобрението си за два проекта за

решения на Съвета относно сключването на посочената по-горе конвенция, както следва:

1. [Решение на Съвета](#) за сключване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на институциите и публичната администрация на Съюза;
2. [Решение на Съвета](#) за сключване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на частите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, и по отношение на правото на убежище и забраната за връщане.

НАЙ-СКОРОШНИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА ПАРЛАМЕНТА И НА КОМИСИЯТА ПО РАЗВИТИЕ И КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ

Законодателни доклади

През юли 2023 г. Парламентът постигна съгласие по общата си позиция относно [доклад](#), изготвен от комисията по правата на жените и равенството между половете (FEMM) и комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) относно [предложението](#) за [директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие](#). Общата позиция на Парламента включваше определение за изнасилване, по-строги правила относно кибернасилието и по-добра подкрепа за жертвите. Съветът обаче откри [съдебна битка](#) за компетентност, което забави всички опити за постигане на съгласие по директивата. На 23 ноември 2023 г., в [дебат](#) за отбелязване на [международния ден за премахване на насилието над жените](#), членовете на ЕП настоятелно призоваха държавите членки да работят с Парламента за постигане на споразумение относно строги правила за борба с насилието над жени, които да включват [определение за изнасилване въз основа на липса на съгласие](#).

Комисията FEMM публикува също така [доклад](#) относно [предложението](#) за [директива](#) за изменение на [Директивата за борба с трафика](#) на хора с цел укрепване на правилата на ЕС за предотвратяване и борба с трафика на хора и за защита на жертвите от него. Докладът е съсредоточен върху засилването на подкрепата и защитата на жертвите.

Комисията по правата на жените и равенството между половете публикува [доклад](#) относно [предложението](#) за [директива за засилване на прилагането на принципа на равно заплащане](#) за равен труд или за труд с равна стойност за мъжете и жените чрез прозрачност на заплащането и механизми за правоприлагане. Комисията също така публикува [доклад](#) относно [предложението](#) за [директива относно стандартите за органите по въпросите на равенството](#) в областта на равното третиране и равните възможности на жените и мъжете в областта на заетостта и професиите И в двата доклада се подчертава необходимостта

от междусекторна перспектива за справяне с множеството измерения на дискриминацията.

Незаконодателни доклади

Незаконодателните доклади включват доклади относно интегрирането на принципа на равенство между половете в Парламента ([годишен доклад за 2020 г.](#)), [относно бедността сред жените в Европа](#), относно [третия план за действие на ЕС относно равенството между половете](#), относно [общите европейски действия в областта на грижите](#), относно [съобразяването на европейския транспорт с потребностите на жените](#), относно [сексуалния тормоз в ЕС и оценка на движението #MeToo](#), относно [постигането на икономическа независимост на жените](#) чрез предприемачество и самостоятелна заетост, [доклад](#) относно регулирането на проституцията в ЕС и [доклад](#) относно комбинираната дискриминация в ЕС.

Законодателни становища

Комисията FEMM изпрати [становището](#) си на комисията LIBE доклад относно предложението за [директива](#) за изменение на Директива [2013/34/ЕС](#), Директива [2004/109/ЕО](#), Директива [2006/43/ЕО](#) и Регламент (ЕС) № [537/2014](#) относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта Комисията FEMM подчерта, че е важно да се гарантира, че социалната устойчивост и равенството между половете са включени по подходящ начин в директивата.

Комисията FEMM изпрати [становището](#) си на комисията по промишленост, изследвания и енергетика относно предложението за [директива относно енергийната ефективност](#) и подчерта колко е важно да се вземат предвид неравностойните и свързани с пола последици от изменението на климата и свързаните с климата политики.

Комисията FEMM даде [становището](#) си на комисията LIBE относно [предложението](#) за [регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца](#). Докладчикът подчерта, че сексуалното насилие над деца до голяма степен е израз на насилие, основано на пола. Поради това в борбата с онлайн аспектите на това престъпление трябва да се вземат предвид специфичните за пола подходи. Докладчикът предложи кампании за повишаване на осведомеността, специално съобразени с възрастта и пола. Комисията също така подчерта необходимостта от предоставяне на специализирана реакция и подкрепа на жертвите и преживелите лица с интегрирана перспектива за равенство между половете. Освен това докладчикът би желал да засили общото събиране на данни, разбити по възраст и пол, и също така предлага тясно сътрудничество между Центъра на ЕС и Европейския институт за равенство между половете относно научните изследвания и статистиката.

Комисията FEMM изпрати [становището](#) си на комисията по правни въпроси относно [предложението](#) за [регламент на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването на решения и приемането на автентични актове в областта на произхода и относно създаването на европейско удостоверение за произход](#). Комисията FEMM подчерта, че регламентът трябва

да се използва без да се засягат разпоредбите и че понятието „обществен ред“ като основание за допускане на изключение от основните свободи трябва да се тълкува ограничително.

Комисията FEMM изпрати [становището](#) си на комисията LIBE относно [разширяването на списъка на престъпленията в ЕС, така че да включва речта на омразата и престъпленията от омраза](#). Широкото разпространение на насилието, основано на пола, е сред основните опасения на комисията, което се разглежда като пречка за действителното постигане на равенство между половете в ЕС. Основаните на пола изказвания и престъпления, проповядващи вражда и омраза, засягат непропорционално жените, момичетата и ЛГБТИК + общността и изострят социалните неравенства между половете. В становището се подчертава необходимостта от единен отговор на ЕС за противодействие на речта на омразата и престъпленията от омраза, като се подчертава необходимостта от ясни определения, стабилно законодателство, по-добро събиране на данни и стратегии за справяне с онлайн и офлайн насилието.

Незаконодателни становища

Освен множество становища по бюджетни въпроси, комисията FEMM даде становището си и в много други области:

- [Становище](#) относно изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2022 г.;
- [Становище](#) относно дългосрочна визия за селските райони на ЕС — към по-силни, свързани, устойчиви и проспериращи селски райони до 2040 г.;
- [Становище](#) относно стратегията на ЕС за устойчива и кръгова текстилна промишленост;
- [Становище](#) представено на комисията по заетост и социални въпроси, относно намаляването на неравенствата и насърчаване на социалното приобщаване по време на криза за децата и техните семейства;
- [Становище](#), представено на комисията по външни работи, относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2023 г.

Командировки

От началото на 2022 г. са проведени осем командировки на комисията FEMM и са на разположение шест доклада за тези командировки. През 2022 г. комисията FEMM изпрати на членовете на ЕП виртуална командировка до 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените в Ню Йорк, САЩ, от 14 до 25 март 2022 г. ([доклад за командировката](#) от 30.5.2022 г.). През май беше изпратена делегация в Хага, Нидерландия, от 23 до 25 май 2022 г. ([доклад за командировката](#) от 20.6.2022 г.). От 20 до 22 септември 2022 г. делегация посети Етиопия ([доклад за командировката](#) от 21.4.2023 г.). През ноември 2022 г. членовете на ЕП проведоха мисия във Варшава, Полша, за да проведат срещи, посветени на правата на жените, както и на сексуалното и репродуктивното здраве и права ([доклад за командировката](#) от 16.11.2022 г.).

През 2023 г. комисията FEMM изпрати членове на ЕП в Ню Йорк и Вашингтон, за да вземат участие в 67-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените от 6 до 10 март ([доклад за командировката](#) от 22.5.2023 г.). През май делегация беше изпратена в Копенхаген, Дания, от 15 до 17 май 2022 г., за да обсъди „предприемачеството сред жените и да проведе срещи с представители на публичния и частния сектор и НПО“ ([доклад за командировката](#) от 12.9.2023 г.).

Martina Schonard
12/2023

